

03.11.22

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Berislavićeva 11, Zagreb

P-128_10029_153

Poslovni broj: 16 PŽ-1757/2022-2

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, sudac Mirta Matić, u pravnoj stvari tužitelja STEČAJNA MASA IZA ADRIATIC SECURITY d.o.o. - u stečaju, OIB 18421323493, Šibenik, Stjepana Radića 24, kojeg zastupa punomoćnik Tonči Restović, odvjetnik u Šibeniku, protiv tuženika CROATIA BANKA d.d., OIB 32247795989, Roberta Frangeša Mihanovića 9, radi isplate iznosa od 28.807,51 kn / 3.823,41 EUR, odlučujući o tuženikovoј žalbi protiv presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj Povrv-981/2017 od 1. veljače 2021., 14. rujna 2022.

presudio je

Preinačuje se presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj Povrv-981/2017 od 1. veljače 2021. u točkama I. i III. izreke i sudi:

1. Ukida se platni nalog sadržan u rješenju o ovrsi javnog bilježnika Darje Bošnjak iz Zagreba poslovni broj Ovr-9/17 od 15. veljače 2017. u dijelu kojim je naloženo tuženiku isplatiti tužitelju iznos od 28.807,51 kn sa zakonskim zateznim kamatama koje teku od 31. prosinca 2014. do isplate i naknaditi mu naknaditi troškove ovršnog postupka u iznosu od 2.047,60 kn sa zakonskim zateznim kamatama koje teku od 15. veljače 2017. pa do isplate, te se u tom dijelu tužbeni zahtjev odbija kao neosnovan.

2. Nalaže se tužitelju naknaditi tuženiku troškove parničnog postupka u iznosu od 638,00 kn u roku od osam dana.

Obrazloženje

1. Presudom poslovni broj Povrv-981/2017 od 1. veljače 2021. Trgovački sud u Zagrebu održao je na snazi platni nalog sadržan u rješenju o ovrsi javnog bilježnika Darje Bošnjak iz Zagreba poslovni broj Ovr-9/17 od 15. veljače 2017. u dijelu kojim je naloženo tuženiku platiti tužitelju iznos od 28.807,51 kn sa zakonskim zateznim

kamatama koje teku od 31. prosinca 2014. do isplate, i naknaditi mu troškove ovršnog postupka u iznosu od 2.047,60 kn, sa zakonskim zateznim kamatama (točka I. izreke), ukinuo je navedeni platni nalog u dijelu u kojem je tuženiku naloženo da tužitelju naknadi troškove ovršnog postupka u iznosu od 56,25 kn sa zakonskim zateznim kamatama, i u tom dijelu odbio tužbeni zahtjev (točka II. izreke), naložio je tuženiku naknaditi tužitelju troškove parničnog postupka u iznosu od 7.200,50 kn sa zakonskim zateznim kamatama (točka III. izreke), te je odbio kao neosnovan tužiteljev zahtjev za naknadu troškova parničnog postupka u iznosu od 2.187,50 kn sa zateznim kamatama (točka IV. izreke).

2. Protiv točaka I. i III. izreke navedene presude tuženik je podnio žalbu zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava s prijedlogom ovom sudu da preinači ili ukine prvostupanjsku presudu. U žalbi je, u bitnom, naveo da utvrđenje prvostupanjskog suda da ugovor koji su stranke sklopile 5. travnja 2013. pod nazivom Ugovor o cesiji radi ispunjenja ne predstavlja ugovor o cesiji u smislu propisa obveznog prava te da su navedenim ugovorom stranke mogle valjano prebiti međusobne tražbine tako da prebiju samo one tražbine koje su dospjele u vrijeme sklapanja navedenog ugovora, proturječi ispravama u spisu. Pojasnio je da je navedenim ugovorom tužitelj kao cedent ustupio svoje potraživanje koje je dospjelo i koje će dospjeti u budućnosti na temelju Ugovora o pružanju zaštitarskih usluga radi „zatvaranja“ obveza korisnika kredita društva Eko Velebit d.d., te da se ne radi o ugovornom prijeboju kako je to zaključio prvostupanjski sud. Smatra da je pogrešno utvrđenje suda da je tužitelj u trenutku zaključenja tog ugovora mogao prebiti samo one tražbine koje su dospjele u vrijeme sklapanja tog ugovora, no ne i one koje su dospjele nakon njegovog sklapanja. Istaknuo je kako tužitelj nije osporavao navedeni ugovor niti plaćanja po njemu već neosnovano u predmetnoj parnici traži plaćanje dijela dva računa koja su izdana prije otvaranja predstečajne nagodbe nad tužiteljem, a dospjela nakon njenog otvaranja. Smatra da je pogrešan zaključak prvostupanjskog suda da tuženik nije dokazao da je tužiteljeva tražbina prestala budući da je tuženik tijekom postupka dokazao da je podmirio sporne račune sukladno sklopljenom Ugovoru o cesiji, koji nije raskinut niti je pokrenut postupak za njegovo pobijanje.

3. Tužitelj nije podnio odgovor na žalbu.

4. Tuženikova žalba je osnovana.

5. Ovaj sud je ispitao pobijanu presudu na osnovi odredaba članka 365. i 467. stavka 1. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 53/91, 91/92, 58/99, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 129/08, 57/11, 148/11-pročišćeni tekst, 25/13 i 89/14; dalje: ZPP), u granicama razloga navedenih u žalbi, pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točaka 2., 4., 8., 9. i 11. tog Zakona i na pravilnu primjenu materijalnog prava.

6. U postupku donošenja pobijane presude, niti u pobijanoj presudi, nema bitnih povreda odredaba parničnog postupka na koje je ovaj sud dužan paziti po službenoj dužnosti pa tako niti one iz odredbe članak 354. stavak 2. točka 11. ZPP-a

na koju tuženik ukazuje u žalbi. Međutim, prvostupanjski sud je pogrešno ocijenio ispravu na kojoj je utemeljena prvostupanjska presuda (članak 373. stavak 1. točka 2. ZPP-a), pa je na utvrđeno činjenično stanje pogrešno primijenio materijalno pravo.

7. Predmet spora je tužiteljev zahtjev za isplatu iznosa od na ime naknade za pružene zaštitarske usluge u iznosu od 28.807,51 kn sukladno Ugovoru o pružanju zaštitarskih usluga, a po računima broj 4104-SC1-1 i broj 4103-SC1-1 od 30. studenog 2014 koje je tužitelj izdao tuženiku.

8. Među strankama nije bilo sporno da su sklopile Ugovor o pružanju zaštitarskih usluga br. 9/2013 od 21. siječnja 2013. i Ugovor o cesiji radi ispunjenja od 5. travnja 2013. Nije bilo sporno niti da je tužitelj bio sudužnik po Ugovoru o kreditu od 22. rujna 2009. kojim je tuženik kao davatelj kredita stavio na raspolaganje društvu Eko Velebit d.o.o. kao primatelju kredita određeni iznos novčanih sredstva naveden u tom ugovoru, da je postupak predstečajne nagodbe nad tužiteljem otvoren 8. prosinca 2014., da tuženik svoju tražbinu prema tužitelju na temelju Ugovora o kreditu od 22. rujna 2009., nije prijavio u postupku predstečajne nagodbe nad tužiteljem, a niti u naknadno otvorenom stečajnom postupku nad tužiteljem.

9. Sporno je ima li tužitelj pravo na isplatu naknade po predmetnim računima u iznosu od 28.807,51 kn.

10. Tuženik je osporio tužbeni zahtjev tvrdnjom da prema knjigovodstvenom stanju tuženika ne postoji evidentirani dug prema tužitelju. Pojasnio je da su stranke zaključile 5. travnja 2013. Ugovor o cesiji prema kojem je određeno da će tuženik podmirivati svoje obveze prema tužitelju na temelju Ugovora o pružanju zaštitarskih usluga od 21. siječnja 2013. na način da će tuženik izvršiti virmansku uplatu protuvrijednosti 15% fakturiranog iznosa po navedenom ugovoru, dok će za ostalih 85% obveze tuženika biti umanjeno potraživanje tuženika po ugovoru o kreditu od 22. rujna 2009. dužnika društva Eko Velebit d.o.o. Istaknuo je da je tuženik prema ugovoru o cesiji „zatvarao“ iznose kredita-partije prema navedenom ugovoru o kreditu. U prilog navedene tvrdnje dostavio je Ugovor o cesiji od 5. travnja 2013., Ugovor o pružanju zaštitarskih usluga od 21. siječnja 2013., Ugovor o kreditu od 22. rujna 2009. i pregled plaćanja za partiju broj 2200121676 i virmana (list 12.-28. spisa).

11. Prvostupanjski sud je nakon provedenog postupka utvrdio da su Ugovorom od 5. travnja 2013. stranke, između ostalog, ugovorile da tužitelj, radi podmirjenja svojih obveza kao sudužnika koje ima prema tuženiku na temelju Ugovora o kreditu od 22. rujna 2009., ustupa tuženiku 85% fakturiranog iznosa bez PDV-a na postojećim računima br. 612/13 i 613/13 koje je ispostavio tuženiku, ali i na svim računima koje će tužitelj ubuduće ispostavljati tuženiku na temelju Ugovora o pružanju zaštitarskih usluga br. 9/2013, s učinkom ustupanja (cesije) radi ispunjenja. Sud je zaključio da navedeni ugovor ne predstavlja ugovor o cesiji u smislu propisa obveznog prava, stoga je ocijenio da tuženik nije mogao prebiti tražbinu prema tužitelju iz Ugovora o kreditu od 22. rujna 2009., s tražbinom koju tužitelj ima prema tuženiku na temelju Ugovora o pružanju zaštitarskih usluga br. 9/2013, koje su dospjele nakon sklapanja Ugovora od 5. travnja 2013., pa tako niti tražbinu iz

utuženih računa jer su ti računi dospjeli 30. prosinca 2014. Zato je primjenom odredbe članka 9., 342. stavka 1. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15; dalje: ZOO) prihvatio tužbeni zahtjev, a primjenom odredbe članka 451. stavka 3. ZPP-a održao na snazi platni nalog.

12. Pravilno je shvaćanje prvostupanjskog suda da Ugovor od 5. travnja 2013. koje su stranke nazvale „ugovor o cesiji radi ispunjenja“ ne predstavlja ugovor o cesiji. Naime, cesija je ugovor kojim vjerovnik svoju otuđivu tražbinu prenosi na drugu osobu. Cesija predstavlja jedan od načina promjene na strani subjekata obveznog pravnog odnosa, a subjekti tog obveznog pravnog odnosa su cedent (stari vjerovnik), cesionar (novi vjerovnik) i cesus (dužnik), dok je prijeboj jedan od načina prestanka obveznog odnosa kod kojeg međusobne tražbine dviju osoba prestaju obračunavanjem. Kod prijeboja se prebijaju tražbine iz najmanje dva obveznog pravnog odnosa koja ne moraju imati istu pravnu osnovu, niti potraživanja moraju biti iste vrijednosti, niti moraju nastati u isto vrijeme. Bitno je da dužnik iz jednog obveznog pravnog odnosa postane u drugom odnosu vjerovnik svog vjerovnika iz prvog obveznog pravnog odnosa, pa strane tih odnosa svoja potraživanja mogu obračunavati (prebijati).

13. U konkretnom slučaju, člankom 3. predmetnog ugovora stranke su ugovorile da tužitelj ustupa banci 85% fakturiranog iznosa bez PDV-a navedenih u već ispostavljenim računima iz članka 1. tog ugovora kao i svakog budućeg ispostavljenog računa izdanog na temelju ugovora o pružanju zaštitarskih usluga od 21. siječnja 2013. radi podmirenja dospjelih potraživanja iz ugovora o kreditu od 22. rujna 2009., uključujući i sve njegove anekse, s učinkom ustupanja (cesije) radi ispunjenja za svoje obveze kao sudužnika koje ima prema banci po ugovoru o kreditu.

14. Iz citirane odredbe tog Ugovora proizlazi da se u konkretnom slučaju radi o prebijanju na temelju ugovora. Kod ovog načina prebijanja tražbina stranke nisu dužne vršiti prebijanje već to čine svojom voljom, te nema određenih ograničenja koja postoje kod građanskopravne kompenzacije koja nastaje jednostranom izjavom volje. Tako tražbine ne moraju biti istorodne, niti dospjele, a mogu se prebijati i zastarjele tražbine. Iz članka 3. navedenog ugovora jasno proizlazi da su stranke ugovorile prijeboj za tražbine koje nisu dospjele u trenutku sklapanja tog ugovora, a učinak prijeboja nastaje u trenutku kad su ostvarene pretpostavke za prijeboj odnosno nastao je u trenutku dospeljeća obje tražbine. Zbog navedenog razloga pogrešan je zaključak prvostupanjskog suda da su stranke valjano mogle prebiti međusobne tražbine, ali samo one koje su u vrijeme sklapanja tog ugovora bile dospjele.

15. Iz priloženog pregleda plaćanja tuženika (list 14. spisa) proizlazi da je tuženik sa tražbinom iz utuženih tužiteljevih računa, koja je dospjela nakon otvaranja postupka predstečajne nagodbe nad tuženikom prebio potraživanje na temelju ugovora o kreditu koje je također dospjelo nakon otvaranja predstečajne nagodbe. Prema tome, pravilno tuženik ukazuje da je utuženo potraživanje prestalo.

16. Zbog svih navedenih razloga valjalo je temeljem članka 373. ZPP-a preinačiti pobijanu presudu i odbiti tužbeni zahtjev kao neosnovan i ukinuti platni nalog iz rješenja o ovrsi (članak 451. stavak 3. ZPP-a).

17. Odluka troškovima parničnog postupka donesena je sukladno odredbi članka 166. stavak 2. ZPP-a u vezi članka 154. stavak 1. i članka 155. ZPP-a, a odnosi se na trošak sudske pristojbe na prigovor protiv rješenja o ovrsi u iznosu od 638,00 kn sukladno Tbr. 1. Tarife sudskih pristojbi koja je sastavni dio Uredbe o tarifi sudski pristojbi („Narodne novine“ broj 53/19).

18. Napominje se da je novčani iznos u uvodu presude i izreci iskazan i u valuti EUR, sukladno Zakonu o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“ broj 57/22 i 88/22), članak 43. i 48., uz primjenu fiksnog tečaja konverzije od 7,53450.

Zagreb, 14. rujna 2022.

Sudac
Mirta Matić

Broj zapisa: **eb311-d8c71**

Kontrolni broj: **0892e-c07b3-c1196**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:

CN=MIRTA MATIĆ, L=ZAGREB, O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Visoki trgovački sud Republike Hrvatske** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.